

Mariola Świdarska

"Praca z dzieckiem wymagającym",
E. Przygońska, Toruń 2011 :
[recenzja]

Pedagogika Rodziny 2/4, 279-280

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Mariola Świdarska

Społeczna Akademia Nauk w Łodzi

Przygońska E. (red.) *Praca z dzieckiem wymagającym*

[Toruń 2011, Wyd. Adam Marszałek, ss. 210]

Kim jest dziecko wymagające? Analizując tematykę zamieszczonych w części pierwszej monografii dr Ewy Przygońskiej artykułów, zwrócono uwagę na dziecko: uzdolnione, autystyczne, z ADHD, niedostosowane społecznie, manifestujące zachowania konfliktowe, ale również nieśmiałe, z dziecięcym porażeniem mózgowym oraz dyslektyczne.

Założeniem autorki było przygotowanie zarówno dla rodziców, jak i nauczycieli, podręcznika, zawierającego wiadomości na temat metod pracy z dzieckiem ze specyficznymi wymaganiami.

Autorka artykułu *Uzdolniony „gejzer energii” wyzwaniem dla rodziców i wychowawców*, po zwróceniu uwagi na specjalne zdolności, definiuje uzdolnienia, wskazuje jak rozpoznać dziecko potencjalnie uzdolnione. Sygnalizuje istotę wspomaganie rozwoju dziecka uzdolnionego, podkreślając, iż jest ono przede wszystkim dzieckiem. Zauważyć jednak należy, że pewne zachowania postrzegane jako cechy dziecka wybitnego, można by pewnie zgodnie a akceleracją rozwoju, uznać jako normę rozwojową.

W artykule *Dzieci autystyczne* autorka charakteryzuje zaburzenia w autyzmie wczesnodziecięcym, przybliży charakterystyczne dla autyzmu objawy, a po przedstawieniu zaburzeń w rozwoju społecznym dzieci autystycznych, trudności rozwoju mowy oraz rozwoju poznawczego, skupia uwagę na istocie pracy z osobą autystyczną. Autorka wypunktowuje szczegółowe zadania do realizacji, a następnie przedstawia wybrane metody pracy z dzieckiem autystycznym, takie jak: holding, programy Knillów oraz metodę ruchu rozwijającego W. Sherborne.

Tematem następnego artykułu jest *Dziecko z ADHD*. Autorka po przedstawieniu podłoża tego zaburzenia, jego objawów (nadrużliwość, impulsyw-

ność, brak koncentracji uwagi), przedstawia różne współtowarzyszące ADHD zaburzenia. Następnie omawia istotę postępowania z dzieckiem z ADHD w dwóch jego podstawowych środowiskach: domu rodzinnym oraz szkole.

Artykuł kolejny poświęcono dziecku niedostosowanemu społecznie. Kolejno przybliżono: definicję niedostosowania społecznego, jego przyczyny, objawy. Scharakteryzowano metody pracy z dzieckiem niedostosowanym społecznie na kolejnych poziomach edukacji (szkoła podstawowa, gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalne). Zwraca się jednak wagę, iż brak jest jednoznacznych zasad postępowania z dziećmi i młodzieżą niedostosowaną społecznie.

Praca z dzieckiem manifestującym zachowania konfliktowe jest tematem następnej części prezentowanego zbioru. Autorka po próbie zdefiniowania konfliktu, skupia się na kilku (6) elementach stanowiących podłoże konfliktów (komunikacja, kultura, odgrywanie ról, potrzeby, samoocena oraz osobowość). Autorka charakteryzuje metody pracy z dzieckiem przejawiającym zachowania konfliktowe, dając cenne wskazówki dla nauczycieli i rodziców.

Autorka kolejnego artykułu skupiła uwagę na *Metodach pracy z dzieckiem nieśmiałym w szkole*. Poza rodziną, szkoła jest drugim środowiskiem socjalizującym młodego człowieka. Autorka przybliżyła różne metody aktywizacji społecznej dziecka nieśmiałego, takie jak: arteterapia, metoda aktywnego słuchania muzyki według Batii Strauss, słuchanie bajek terapeutycznych, psychoedukacyjnych czy drama. Chęć aktywizacji dziecka nieśmiałego powinna być sporym wyzwaniem dla jego nauczycieli.

W artykule *Problemy przystosowania dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym i padaczką do naturalnego środowiska w szkole*, jego autorka po omówieniu typów dziecięcego porażenia mózgowego, przedstawia problemy integracji dzieci z porażeniem mózgowym w środowisku szkolnym. Następnie przedstawia klasyfikację padaczki, krótko omawia wybrane zespoły padaczkowe oraz najczęstsze problemy psychospołeczne dziecka chorego na padaczkę.

Dziecko z dysleksją rozwojową jest przedmiotem rozważań ostatniego artykułu omawianej monografii *Etiologia dysleksji rozwojowej – wybrane nowoczesne koncepcje i interwencje pedagogiczne*. Autorka omawiając etiologię zaburzenia, scharakteryzowała kilka jej koncepcji: genetyczną, organiczną, hormonalną, fonologiczną oraz psychodysleksji. Zwróciła uwagę na istotę oddziaływań terapeutycznych u dzieci z zaburzeniami w czytaniu i pisaniu. Podkreśliła również wagę wczesnej diagnozy oraz terapii w dysleksji rozwojowej.

Zbiór artykułów, skupiający szczególną uwagę na metodach pracy z dzieckiem wymagającym jest zbiorem cennych rad i wskazówek zarówno dla rodziców, jak i dla nauczycieli.